



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 227/2024-58

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trnava (pôvodne Okresný súd Piešťany) v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/351/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 4C/351/2008) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trnava (pôvodne Okresného súdu Piešťany) v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C/351/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 4C/351/2008) **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresný súd Trnava **je povinný** zaplatiť sťažovateľom primerané finančné zadostučinenie každému **3 000 eur**, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Trnava **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **2 191,31 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 227/2024-29 z 25. apríla 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľov, ktorou sa domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (do 31. mája 2023 Okresný súd Piešťany) (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4C 351/2008 (pôvodne pod sp. zn. 4C 351/2008). V ústavnej sťažnosti zároveň navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal im finančné zadostučinenie každému v sume 6 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatného spisového materiálu (vrátane vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu) vyplýva, že na Okresnom súde Trnava sa na základe žaloby podanej 27. novembra 2006 žalobcom Urbárskym pozemkovým spoločenstvom Ratnovce (ktorého súčasťou boli aj právni predchodcovia sťažovateľov) a žalobkyňou [REDAKOVANÉ] začalo konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy č. [REDAKOVANÉ] uzavretej 16. marca 2004 proti žalovaným [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], správcovi konkurznej podstaty úpadcu Sĺňava, poľnohospodársko-obchodného družstva Sokolovce, a [REDAKOVANÉ]. Vec bola v roku 2008 postúpená Okresnému súdu Piešťany a bola vedená pod sp. zn. 4 C 351/2008. Uznesením z 23. februára 2016 okresný súd na návrh žalobcu z 24. januára 2012 (po dvoch predchádzajúcich uzneseniach a ich dvoch zrušeníach odvolacím súdom) pripustil, aby do konania na strane doterajších žalobcov vstúpilo ďalších 65 subjektov.

3. Keďže v zmysle § 181 ods. 1 písm. g) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov od 1. júna 2023 došlo k prechodu výkonu súdnictva, všetkých práv a povinností vrátane správy majetku štátu, práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných právnych vzťahov a práv a povinností z osobitných vzťahov sudcov a prísediacich z radov občanov k štátu z Okresného súdu Piešťany na Okresný súd Trnava, vec sa v súčasnosti prejednáva a rozhoduje na tomto súde.

4. Ústavnej sťažnosti v danej veci predchádzajú dve viac-menej totožné ústavné sťažnosti iných žalobcov v napadnutom konaní, zastúpených tým istým právnym zástupcom, v ktorých namietali porušenie rovnakých práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, o ktorých ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. IV. ÚS 59/2023 z 12. apríla 2023 a nálezom sp. zn. I. ÚS 537/2023 z 23. novembra 2023 a v ktorých konštatoval porušenie sťažovateľmi namietaných práv.

5. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovatelia v podstate opakujú, čo bolo uvedené v predchádzajúcich dvoch ústavných sťažnostiach (k tomu bližšie aj bod 3 uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 227/2024 z 25. apríla 2024 a tiež body 2 a 3 nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 59/2023 z 12. apríla 2023, bod 2 nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 537/2023

z 23. novembra 2023) a dodávajú, že súd vo veci len vydáva procesné rozhodnutia a odročuje pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia namietajú neprimeranú dĺžku napadnutého konania (17 rokov pred okresným súdom) a zdôrazňujú, že konajúci súd nerealizuje efektívne úkony smerujúce k rozhodnutiu veci a v jeho postupe bola opakovane konštatovaná nečinnosť aj ústavným súdom (nálezy ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 537/2023, IV. ÚS 59/2023, pozn.) Poukazujú pritom aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), v zmysle ktorej je potrebné posudzovať dĺžku konania ako celok, nie preskúmať jednotlivé jeho fázy. Okresnému súdu vyčítajú neefektívny postup v súvislosti s rozhodovaním o návrhu na vstup ďalších subjektov na strane žalobcov do konania a opakovaným nariadovaním pojednávania a ich následným odročovaním.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV 451/2024 zo 7. mája 2024, ktorého súčasťou je aj chronologický prehľad procesných úkonov, v podstatnej časti poukázal na skutočnosť, že v napadnutom konaní došlo až jedenásťkrát k zmene zákonného sudcu, od 11. decembra 2023 je zákonným sudcom [REDAKOVANÉ]. Predmetná vec síce nie je skutkovo a právne zložitá, je však extrémne procesne zložitá práve pre veľký počet subjektov sporu, z ktorých postupne niektorí vzhľadom na svoj vek a dĺžku konania zomreli. Celková dĺžka konania sa opakovane predlžovala o čas zisťovania dedičov po zomrelých žalobcoch, pričom okresný súd musel vždy vyčkať na výsledok dedičského konania. Aktuálny počet žalobcov je 113 a po veľmi dlhom čase bude ustálený. Z dôvodu vysokého počtu žalobcov okresný súd 27. marca 2024 vydal uznesenie, ktorým rozhodol, že za žalobcov, ktorí nie sú v spore zastúpení advokátom ani iným splnomocneným zástupcom, bude konať len jeden subjekt, a to žalobkyňa v 13. rade. Spisový materiál bez príloh má aktuálne 2 384 strán. Zo strany okresného súdu sa vo veci v zásade plynulo konalo s výnimkou obdobia platnosti protipandemických opatrení v súvislosti s ochorením COVID-19. Ústavnú sťažnosť predseda okresného súdu považuje za nedôvodnú aj s ohľadom na dĺžku trvania sporu, resp. určité obdobia nedostatočnej činnosti súdu, keď v konaní neboli výrazné obdobia prietahov (súd sa v podstate neustále venoval rozhodovaniu o zmene v okruhu účastníkov/sťažovateľov). Nie je ani potrebné vydávať príkaz, aby okresný súd vo veci konal, keďže tento bol vydaný v predchádzajúcom náleze ústavného súdu č. k. I. ÚS 537/2023-50 z 23. novembra 2023 a na základe toho bolo 21. decembra 2023 vydané opatrenie predsedu okresného súdu, ktorým sa postup vo veci už sleduje. Okresný súd tiež nesúhlasí s priznaním požadovaného primeraného finančného zadost'učinenia v sume 6 000 eur s ohľadom na okolnosti prípadu, dĺžku konania (viacerí sťažovatelia sa stali účastníkmi konania postupne, je teda zavádzajúce ich tvrdenie o dobe 206 mesiacov, počas ktorej súd vo vzťahu k nim nerozhodol) a význam sporu pre sťažovateľov (napr. viacerí žalobcovia už nadobudli právnymi úkonmi svoj podiel na nehnuteľnostiach), nie je na to žiadny relevantný dôvod, navrhovaná výška

je neprimeraná a evokuje iba snahu o získanie majetkového prospechu sťažovateľmi (keďže sa evidentne postupne dozvedajú o priznaní finančného zadosťučinenia iným účastníkom konania).

III.2. Replika sťažovateľov:

8. Sťažovatelia vo svojej replike uvádzajú, že vyjadrenie predsedu okresného súdu nespochybnilo opodstatnenosť ich ústavnej sťažnosti, spochybňujú protipandemické opatrenia ako dôvod na nečinnosť súdu. Rozporujú predsedom okresného súdu bližšie nešpecifikované uzatváranie zmlúv, na základe ktorých niektorí sťažovatelia mali nadobudnúť podiel na sporných nehnuteľnostiach. V ďalšej časti repliky odôvodňujú výšku nimi požadovaného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania pred ústavný súdom. Opakovane vyjadrujú presvedčenie, že vo vzťahu k ustáleniu sumy primeraného finančného zadosťučinenia nemôže byť na ujmu sťažovateľov skutočnosť, že o vstupe ich právnych predchodcov rozhodol okresný súd po piatich rokoch od návrhu (právni predchodcovia sťažovateľov ako pôvodní členovia urbárskeho spoločenstva sa domáhali vstupu do konania od roku 2012, o ktorom súd rozhodol uznesením z 23. februára 2016, pozn.). Opakovane poukazujú na to, že o ich veci, ktorú prebrali po právnych predchodcoch, nie je právoplatne rozhodnuté ani po 17 rokoch od uplatnenia práva na súde, pričom táto doba sa ešte predlži vzhľadom na možnosť využitia opravných prostriedkov proti budúcemu meritórnemu rozhodnutiu okresného súdu.

IV.

K ústnemu pojednávaniu

9. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania vrátane ich príloh je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podstata námietok sťažovateľov v súvislosti s namietaným porušením základného práva na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote je založená na tvrdení o neprimeranej celkovej dĺžke konania, ako aj o neefektívnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (napr. I. ÚS 264/2021).

12. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sporová strana obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Povinnosť súdu a sudcu konať bez priťahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

13. V prejednávanej veci ústavný súd, opierajúc sa o svoje doterajšie zistenia skutkového stavu, vychádzal aj z niektorých záverov vyslovených v predchádzajúcich nálezoch (pozri bod tohto nálezu). Svoju pozornosť upriamil i na overenie tvrdenia okresného súdu týkajúceho sa uzavretia kúpnych zmlúv a tiež na právne nástupníctvo sťažovateľov ako oprávnených dedičov pôvodných žalobcov.

14. Ústavný súd z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, ktorý si vyžiadal na nahliadnutie, zistil, že tvrdenie okresného súdu týkajúce sa uzavretia kúpnych zmlúv niektorých žalobcov so žalovaným v 2. rade, ktorého dôsledkom bolo mimosúdne urovanie súdneho sporu vedúce k späťvzatiu žaloby dotknutými žalobcami, sa netýka ani jedného zo sťažovateľov. Žalovaný v 2. rade oznámil 6. júna 2023 okresnému súdu uzavretie kúpnych zmlúv k spoluvlastníckym podielom, na čo okresný súd uznesením č. k. PN- 4C 351/2008-2633 z 23. mája 2024 rozhodol o zastavení konania vo vzťahu k niektorým žalobcom, avšak toto nie je prípad sťažovateľov. Z obsahu súdneho spisu ústavný súd považoval tiež za preukázané, že sťažovatelia sú oprávnenými dedičmi a tým aj právnymi nástupcami žalobcov pôvodne v 20., 34. a v 58. rade (bod 2 tohto nálezu), ktorí sa stali stranami sporu právoplatnosťou uznesenia Okresného súdu Piešťany z 23. februára 2016, t. j. 30. októbra 2017, ktorým rozhodol o ich vstupe do konania v zmysle § 92 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016. Kým u právnych predchodcov sťažovateľov išlo o odstránenie nedostatku vecnej legitimácie (k tomu pozri bod 14 a 15 nálezu sp. zn. I. ÚS 537/2023), u sťažovateľov došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho subjektu konania na strane žalobcu, a to na základe univerzálnej sukcesie. Okresný súd uznesením č. k. 4C 351/2008-530 zo 6. marca 2019 (právoplatným 2. apríla 2019, pozn.) rozhodol, že pokračuje v napadnutom konaní so sťažovateľkou 1 ako žalobcom v 70. rade, so sťažovateľkou 2 ako žalobcom v 69. rade, sťažovateľom 3 ako žalobcom v 72. rade a sťažovateľom 4 ako žalobcom v 80. rade.

15. Keďže univerzálna sukcesia automaticky vyvoláva procesnoprávne nástupníctvo, okresný súd nemusel uznesením túto zmenu pripustiť. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam na vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v dôsledku zmeny subjektu konania nedošlo k vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, ako to je v prípade pristúpenia do konania (§ 79 CSP) a intervencie (§ 81 a nasl. CSP), ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho

vzt'ahu. S prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemá pochybnosť o tom, že sťažovatelia môžu relevantne namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene subjektu konania v súvislosti s procesným nástupníctvom v rámci dedičského konania (m. m. I. ÚS 52/2001, IV. ÚS 16/05, III. ÚS 511/2014, III. ÚS 309/2015).

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 272/04, III. ÚS 130/2020, I. ÚS 250/2020) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie strany sporu a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria považuje aj povahu prerokúvanej veci.

17. Pokiaľ ide o zmienené kritériá, ústavný súd sa ich posúdeniu dostatočne venoval vo svojich záveroch ostatného nálezu sp. zn. I. ÚS 2023 z 23. novembra 2023 (najmä body 17 – 19) a keďže skutkový stav veci je rovnaký aj v posudzovanom prípade, nie je potrebná ich opätovná analýza. Overením aktuálneho stavu napadnutého konania je zrejmé, že okresný súd sa snaží vo veci sťažovateľov konať, aktívne pristúpil k rozhodnutiu o procesných otázkach a tiež určil termín pojednávania na 15. august 2024. Ani uvedená skutočnosť však nie je spôsobilá zmeniť záver, že celková dĺžka trvania súdneho sporu na súde prvej inštancie bez meritórneho rozhodnutia vybočuje z rámca požiadavky dosiahnutia konečného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote (IV. ÚS 59/2023).

18. V nadväznosti na okresným súdom spomínané protipandemické opatrenia dáva ústavný súd do pozornosti, že prihliada na túto objektívnu skutočnosť (bližšie I. ÚS 504/2020, I. ÚS 550/2020, I. ÚS 42/2020, pozn.), avšak v okolnostiach danej veci musí akcentovať, že okresný súd do uvedenia týchto opatrení do praxe (ktoré sa týkajú určených období v rokoch 2020 a 2021, pozn.) mal dostatočný časový priestor (od decembra 2006, pozn.) na to, aby vec sťažovateľov prejednal a uskutočnil ďalší procesný postup.

19. Zároveň ústavný súd zotrúva na svojej ustálenej judikatúre, v zmysle ktorej systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu sporových strán a účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin priet'ahov v konaní alebo dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny, alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto priet'ahom v konaní došlo a odstrániť právny stav neistoty sťažovateľov (m. m. I. ÚS 342/2023).

20. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie aj naďalej vykazuje zbytočné priet'ahy, ktorými došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

21. Keďže príkaz konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov už ústavný súd vyslovil v náleze č. k. IV. ÚS 59/2023-34 z 12. apríla 2023, čím sa vec aj po zmene príslušného súdu stala zo strany predsedu okresného súdu sledovanou vecou, k opätovnému príkazu v prejednávanej veci nepristúpil a v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľov nevyhoveli (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

22. Okrem vyslovenia porušenia svojich práv a prikázania súdu konať bez zbytočných prietahov sa sťažovatelia v ústavnej sťažnosti domáhajú, aby im ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie každému z nich v sume 6 500 eur.

23. Vo veci sťažovateľov priznanie finančného zadosťučinenia je plne na mieste. Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal v zmysle vlastnej judikatúry a zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP (čl. 41 dohovoru) z konkrétnych okolností prípadu.

24. Z dôvodu právneho nástupníctva sťažovateľov (bod 14 tohto nálezu) a v spojení s fundamentálnou vlastnosťou základných práv, ktoré sa svojim obsahom viažu na konkrétny subjekt (čl. 12 ústavy), je dostatočne odôvodnený záver, že intenzita zásahu do namietaných práv a slobôd nemôže byť u právnych nástupcov *in abstracto* identická s rozsahom porušenia práv a slobôd subjektov, ktorí sú účastníkmi rozporovaného konania od jeho úplného začiatku (m. m. III. ÚS 511/2014, III. ÚS 309/2015, I. ÚS 462/2019), resp. od momentu ich vstupu do konania singulárnou sukcesiou. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť okresného súdu, právne následky univerzálnej sukcesie a rozsah namietaného porušenia práv sťažovateľov, ktorí sa subjektom napadnutého konania stali až v roku 2019, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 eur každému zo sťažovateľov za približne šesť rokov nekonania, resp. nesústreďeného konania súdu za primerané finančné zadosťučinenie (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia ústavnej sťažnosti nevyhovelo (bod 4 výroku tohto nálezu).

VII.

Trovy konania

25. O náhrade trov konania ústavný súd rozhodol podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde a z titulu trov právneho zastúpenia priznal sťažovateľom sumu 2 191,31 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). V tejto súvislosti zároveň dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah ods. 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 675/2023).

26. Pri vyčíslení náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Advokátovi patrí náhrada trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2024 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2024 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky predstavuje sumu 4 x 343,25 eur, zníženú vzhľadom na počet sťažovateľov o 50 % 171,62 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 13,73 eur predstavuje pri štyroch sťažovateľoch sumu 1 826,09 eur. Repliku sťažovateľov napriek tomu, že ju v časti III.2. tohto nálezu ústavný súd zmieňuje, nepovažoval za podanie relevantné pre jeho rozhodnutie, a preto za sťažovateľom náhradu trov nepriznal. Priznanú odmenu zvýšil o 20 % DPH, ktorej je právny zástupca sťažovateľov platiteľom (§ 18 ods. 3 vyhlášky), priznaná náhrada tak predstavuje sumu celkom 2 191,31 eur.

27. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia (bod 3 výroku tohto nálezu) je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2024

Miloš Maďar
predseda senátu